

Sokkeldrypp

Felles jakt på brukbare CO₂-lager

Norske og britiske myndigheter samarbeider om å avdekke formasjoner under Nordsjøen som kan lagre karbondioksid (CO₂).

“Vi oppdaterer og kvalitetssikrer data fra norsk del av Nordsjøen, mens våre kolleger i British Geological Survey (BGS) kartlegger britisk sektor. Hensikten er å få en oversikt over egnede lager for klimagassen CO₂,” sier Eva Halland (*bildet under*), som er geolog i Oljedirektoratet (OD) og prosjektleder for arbeidet på norsk side.

The One North Sea Project skal beregne hvor stor lagringsplass som finnes og hvor stort behovet kan være. En ser da også på hva som trengs for å kunne deponere CO₂ fra Europa – og når dette behovet vil oppstå. I tillegg skal prosjektet peke på hva industri og myndigheter kan gjøre for å få på plass en god ramme samt en infrastruktur for transport av CO₂.

“Det er mulig å lagre klimagassen under landjorda flere steder i Europa, bortsett fra i Norge, men mange er skeptiske til om det finnes sikre nok plasser. Derfor ser vi på Nordsjøen,” sier Halland.

Hun og kollegene leter etter formasjoner som ligger slik til at CO₂-lagring ikke vil komme i konflikt med olje- og gassproduksjon. Lagringsstedene må også, naturlig nok, ha egenskaper som gjør at klimagassen holder seg på plass.

I mange år er det blitt lagret CO₂ under havbunnen utenfor Norge. Operatøren StatoilHydro har injisert klimagassen i Utsiraformasjonen i Sleipner-området i Nordsjøen siden midten av 1990-tallet, og CO₂ fra Snøhvit-gassen lagres under Barentshavet.

“Fangst og lagring av CO₂ (CCS) er i vinden som aldri før. Norge har god kompetanse på dette området, og det kommer godt med i kartleggingen vi nå er i gang med,” kommenterer Eva Halland.

Det britiske konsultentselskapet Element energy koordinerer prosjektet. I tillegg til Oljedirektoratet og BGS deltar Econ Pöyry og CMS Cameron McKenna.

Etter planen skal prosjektet legge fram sin rapport i januar 2010. Studien blir et innspill i planleggingen av en internasjonal strategi for CCS.

Førebur Jan Mayen-opning

Regjeringa har vedtatt å setje i gang ein opningsprosess for petroleumsvirksemd ved Jan Mayen, med sikte på å tildele utvinningsløyve. Utgangspunktet for opningsprosessen for havområda på norsk side ved Jan Mayen er Stortingsmelding 37 (2008-2009) Helhetlig forvaltning av det marine miljø i Norskehavet (forvaltningsplan).

Første steg i prosessen er å kartleggje grunnlaget for petroleum og miljøverdiane i dette området nærmare, mellom anna skal det gjennomførast ei konsekvensutreiing for petroleumsvirksemd.

Olje- og energidepartementet (OED) har ansvaret for å gjennomføre ei slik konsekvensutreiing, medan Oljedirektoratet har ein rolle i arbeidet med kartlegge ressursgrunnlaget for petroleum.

“Med dagens data er det ikkje muleg å seie noko om ressursgrunnlaget eller olje- og gasspotensialet på sokkelen ved Jan Mayen,” kommenterer Sissel Eriksen, som er direktør for leiting i Oljedirektoratet.

Ho held fram at det trengst meir data for å få betre kunnskap om området. Innsamling av seismikk og grunne boringar er vanlege metodar for å kartlegge undergrunnen.

“Vi har ein del seismiske data allereie, men det er altfor stor avstand mellom linjene. I tillegg har vi nokre grunne boringar, men dei er ikkje optimalt plassert, mellom anna på grunn av for dårlege seismiske data. Difor treng vi meir data, både seismikk og grunne borehol.”

I vår vart den første konsesjonsrunden på islandsk sokkel lyst ut, med planlagt tildeling hausten 2009. Runden omfatta blokker i den islandske delen av Jan Mayen-ryggen (Dreki-området). Det vart levert to søknadar, men det vart ikkje tildelt konsesjonar ettersom begge søknadane vart trekte.

Ønsker avklaring om Bouvetøya

I mai i år leverte Norge inn krav om godkjenning av sokkelgrensene utenfor Bouvetøya og Dronning Maud Land i Antarktis til FNs kontinentalsokkelkommisjon.

Ifølge seniorgeolog Morten Sand i Oljedirektoratet er havbunnen utenfor Dronning Maud Land kartlagt ved hjelp av seismiske data og havbunnsmålinger. De seismiske målingene ble utført i et vitenskapelig samarbeid mellom Oljedirektoratet, Universitetet i Bergen og russiske institusjoner. Havbunnsmålingene er utført i samarbeid med Norsk Polarinstitutt og Havforskningsinstituttet.

Norge har imidlertid bedt kontinentalsokkelkommisjon om ikke å behandle dokumentasjonen som gjelder disse havområdene, da de ligger innenfor virkeområdet til Antarktis-traktaten.

Derimot er kontinentalsokkelkommisjonen bedt om å ta stilling til kontinentalsokkelens yttergrense utenfor Bouvetøya, som ikke er en del av Antarktis-området. Det norske kravet er basert på internasjonalt tilgjengelige data om vandedyp. Det er ifølge Sand svært lite sedimenter på havbunnen utenfor Bouvetøya, slik at seismiske data ikke er relevante.

www.npd.no

www.npd.no I NY VERSJON

Mandag den 31. august fikk Oljedirektoratets åtte år gamle nettsted avløsning. Det nye nettstedet har bedre søkemuligheter og enklere tilgang til kart og faktasider.

OD har store mengder informasjon som er etterspurt av mange. Denne er nå lagt til rette på en mer oversiktlig måte, med veiledninger til flere av funksjonene. Det nye nettstedet ser ut til å ha slått an hos leserne. Rett etter lanseringen gikk besøket opp med 25 prosent. Det har nå stabilisert seg på rundt 1500 unike brukere på hverdager.

Interesserte som abonnerte på nyheter fra den gamle web-en, må registrere seg på nytt. Det er også mulig å få nyheter fra Oljedirektoratet som RSS-feed.

ÅRGANG 6, NR 2

Ansvarlig utgiver:
Oljedirektoratet,
Postboks 600,
4003 Stavanger
Telefon: +47 51 87 60 00
Telefaks: +47 51 55 15 71
e-post: postboks@npd.no

Redaksjonsråd:
Bjørn Rasen, redaktør
Bente Bergøy Miljeteig, journalist
Eldbjørg Vaage Melberg,
kommunikasjonsrådgiver
Rolf Wiborg, sjefingeniør
Terje Solbakk, geolog

Produksjon:
Arne Bjørøen - grafisk
Trykk: Kai Hansen, Stavanger
Papir: Arctic Volume 200/130 gr
Opplag norsk: 7000
Opplag engelsk: 2000

Layout/design:
Janne N'Jai - formgiver

Abonnement:
NorskSokkel@npd.no
Magasinet er gratis

Neste nummer: Desember 2009

Norsk Sokkel på nett:
www.npd.no

Forsiden:
Bente Jarandsen er med i etatsgruppa Klimakur 2020, som skal foreslå verkemiddel og tiltak for å nå myndighetenes mål om radikale kutt i norske klimautslipp.
(Foto: Emile Ashley)

